

Lakivaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräiden oikeusministeriön hallinnonalan lakien muutoksenhakusäännösten tarkistamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräiden oikeusministeriön hallinnonalan lakien muutoksenhakusäännösten tarkistamisesta (HE 109/2020 vp): Asia on saapunut lakivaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut (etäkuuleminen):

- lainsäädäntöneuvos Elina Nyholm, oikeusministeriö
- presidentti Kari Kuusiniemi, korkein hallinto-oikeus

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
- Helsingin hallinto-oikeus
- työtuomioistuin
- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta
- Suomen Kuntaliitto
- professori Olli Mäenpää

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi oikeusministeriön hallinnonalaan kuuluvien 41 lain muutoksenhakusäännöksissä olevat viittaukset kumottuun hallintolainkäyttölakiin viittauksiksi vuoden 2020 alussa voimaan tulleeseen oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettuun lakiin. Myös erilliset muutoksenhakua koskevat tarkemmat säännökset poistettaisiin siltä osin kuin ne ovat uuden yleislain kanssa päällekkäisiä yleislain tultua voimaan.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan syksyllä 2020.

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Hallituksen esityksen tarkoituksena on ajantasaistaa ja selkeyttää muutoksenhakusäännöksiä oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädännössä. Kyse on pitkälti teknisluonteisista muutoksista.

Hallituksen esityksestä ilmenevän ja saamansa selvityksen perusteella lakivaliokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena sekä puoltaa esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomioin ja muutosehdotuksin. Ehdotetut muutokset ovat aiheellisia, sillä vaikka oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) yleissäännöksen mukaan muualla laissa tai asetuksessa olevalla viittauksella hallintolainkäyttölakiin tarkoitetaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain tultua voimaan viittausta tähän uuteen yleislakiin, selkeyssyyt puoltavat eri lakeihin sisältyvien viittaussäännösten muuttamista nimenomaisesti. Myös eri lakeihin sisältyvät erityissäännökset, jotka koskevat valituslupaa tai päätöksen tehneen viranomaisen jatkovalitusoikeutta korkeimpaan hallinto-oikeuteen, on ehdotetuina tavoin perusteltua poistaa, koska asiaa koskevat yleissäännökset sisältyvät uuteen yleislakiin ja yleislain kanssa päällekkäiset säännökset voivat aiheuttaa tulkinnanvaraisuutta.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

2. Laki tuomioistuinmaksulain 11 §:n muuttamisesta

11 §. Maksua koskeva muutoksenhaku. Lakivaliokunta kiinnittää huomiota pykälän *1 momentin* ensimmäiseen virkkeeseen, jota esityksessä ei ehdoteta muutettavaksi. Sen mukaan maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä virkamieheltä tai viranomaiselta. Asiyhteydestä johtuen viittaus ”viranomaiseen” on ymmärrettävä viittaukseksi ”tuomioistuimeen”, mutta ilmaisu ei ole selkeä eikä tuomioistuinten riippumattomuuden kannalta onnistunut. Momentissa käytettyä ilmaisua ei kuitenkaan ole tässä yhteydessä perusteltua muuttaa, koska ilmaisua käytetään muissakin tuomioistuinmaksulain pykälissä. Kyse on siten yhtä pykälää laajemmasta tarkistustarpeesta. Valiokunta katsookin, että tuomioistuinmaksulain lähiaikoina pohdittavan kokonaisuudistuksen yhteydessä on aiheellista arvioida myös lain terminologisia tarkistustarpeita.

Koska ilmaisua ”viranomainen” käytetään muuallakin lainsäädännössä viittaamaan tuomioistuihin, valiokunta pitää tärkeänä, että myös muussa lainsäädännössä tuomioistuinta käytettävään terminologiaan kiinnitetään jatkossa huomiota.

8. Laki oikeusapulain 26 §:n muuttamisesta

26 §. Muutoksenhaku. Valituslupaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen koskevat säännökset ehdotetaan poistettaviksi tarpeettomina pykälän *2 momentista*. Samalla säännökseen ehdotetaan lisättäväksi viittaus muutoksenhaussa sovellettavaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettavaan lakiin. Sovellettavaksi tulee siten kyseisen lain 107 §, jonka mukaan hallinto-oikeuden lainkäyttöasiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos kor-

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

kein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valiokunta toteaa selvyuden vuoksi, että muutos ei kavenna valituslupajärjestelmän nykyistä käyttöalaa.

13. Laki hallintolain muuttamisesta

12 §. Asiamies ja avustaja. Pykälän 3 *momentin* toinen virke ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaus hallintolainkäyttölakiin muutetaan viittaukseksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettuun lakiin. Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa on kiinnitetty huomiota momentin ensimmäiseen virkkeeseen, jonka mukaan viranomaisen antamaan esiintymiskieltoa koskevaan päätökseen saa hakea erikseen muutosta valittamalla siltä viranomaiselta, jonka toimivaltaan asiassa annettavan ratkaisun muutoksenhaku kuuluu. Säännöstä on pidetty harhaanjohtavana ja hallintoprosessilaista poikkeavana siltä osin kuin sen mukaan viranomaisen hallintoasiassa antamaan päätökseen haettaisiin muutosta viranomaiselta. Tämän vuoksi on tuotu esiin, että momentin ensimmäinen ja toinen virke tulisi muotoilla uudelleen.

Lakivaliokunnan mukaan momenttia ei kuitenkaan ole perusteltua eikä tarkoituksenmukaista tarkistaa sisällöllisesti laajemmin nyt käsiteltävänä olevan tekniluonteisen hallituksen esityksen eduskuntakäsittelyn yhteydessä, vaan tällaiset tarkistustarpeet on perusteltua selvittää ja arvioida erikseen normaalissa lainvalmisteluprosessissa. Valiokunta pitääkin tärkeänä, että asiamiehen ja avustajan esiintymiskieltoa koskevan päätöksen muutoksenhakua koskevat muutostarpeet arvioidaan mahdollisimman pian.

30. Laki kokoontumislain 28 §:n muuttamisesta

28 §. Muutoksenhaku.

41. Laki eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain 20 §:n muuttamisesta

20 §. Muutoksenhaku aluehallintoviraston päätökseen.

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi kokoontumislain 28 §:n 2 *momentti*. Sen ensimmäisen virkkeen mukaan hallinto-oikeuden päätökseen 15 §:ssä tarkoitettussa yleisötilaisuuden kieltämistä koskevassa asiassa saa ilman valituslupaa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Momentin toisen virkkeen mukaan hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Samalla esityksessä ehdotetaan, että pykälään sisällytetään säännös, jonka mukaan muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa. Vastaavanlaiset muutokset ehdotetaan tehtäviksi eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain 20 §:ään (41. lakiehdotus).

Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa on tulkittu, että valituslupajärjestelmä olisi tältä osin vielä nykyisinkin osittainen, minkä vuoksi on tuotu esiin, että kyseisten säännösehdoitusten osalta tarvittaisiin siirtymäsäännökset. Oikeusministeriöltä saadun selvityksen mukaan hallituksen esityksessä on kuitenkin tältä osin kyse vain sääntelyn ajantasaistamisesta ja selkeyttämisestä, minkä vuoksi siirtymäsäännökset eivät ole tarpeellisia. Kokoontumislain 28 §:n 2 momentissa ja eräi-

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

den luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain 20 §:n 3 momentissa viitataan hallintolainkäyttölakiin sekä niiltä osin kuin lainkohdissa säädetään suorasta jatkovalituksesta korkeimpaan hallinto-oikeuteen että niiltä osin kuin lainkohdissa säädetään jatkovalituksen valituslupanvaraisuudesta. Kun nämä viittaukset hallintolainkäyttölakiin tarkoittavat oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain voimaantulon jälkeen sen siirtymäsäännösten mukaisesti viittauksia uuteen yleislakiin, on kyseinen uusi yleislaki valituslupajärjestelmiseen oikeusministeriön mukaan jo nyt voimassa olevaa oikeutta mainittujen lakien jatkomuutoksenhakutilanteissa riippumatta siitä, onko jatkomuutoksenhaussa ennen hallintoprosessilain voimaantuloa noudatettu valituslupamenettelyä vai ei. Oikeusministeriön mukaan suoraa jatkovalituslupaa tarkoittavat kohdat kyseisistä momenteista ovat siten tosiasiallisesti kumoutuneet jo 1.1.2020 oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain voimaantulon myötä. Kantansa tueksi oikeusministeriö on viitannut myös hallintoprosessilain esitöihin (HE 29/2018 vp ja LaVM 18/2018 vp).

Hallituksen esityksessä ei erikseen perustella mainittujen säännösten muutosehdotuksia, mutta valiokunta pitää oikeusministeriön edellä kuvattua lisäselvitystä asianmukaisena. Myös hallituksen esityksen yleisperusteluissa (s. 6) todetaan, että päällekkäisten säännösten poistamisella ei ole vaikutusta lainkohtien sisältöön, koska esimerkiksi hallintopäätöksen tehneen viranomaisen jatkovalitusoikeus ja valituslupasääntely korkeimpaan hallinto-oikeuteen ovat jo nyt oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain perusteella voimassa olevaa oikeutta myös nyt muutettavien lakien osalta.

39. Laki pysäköinninvalvonnasta annetun lain muuttamisesta

14 §. Muutoksenhakukiello. Pykälän *1 momentissa* säädetään, että huomautuksen tai toimenpiteistä luopumisen johdosta ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta. Pykälän *2 momentin* mukaan pysäköintivirhemaksua ja rengaslukkoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Esityksessä ehdotetaan pykälän kumoamista tarpeettomana (HE, s. 14).

Lakivaliokunta toteaa, että pysäköinninvalvonnasta annetun lain 5 §:n nojalla huomautus voidaan antaa vähäisestä pysäköintivirheestä tai joutokäyntirikkomuksesta. Huomautus sisältää viranomaisen ratkaisun, jonka mukaan henkilö on toiminut pysäköintiä koskevan lainsäädännön vastaisesti. Huomautus on siten hallinnollinen seuraamus, ja sitä koskeva päätös sisältää hallintoasiassa tehdyn ratkaisun, joka on valituskelpoinen päätös oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 §:n mukaan. Kyse on kuitenkin varsin lievistä hallinnollisista seuraamuksista, joten siitä, ettei huomautuksesta saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on aiheellista säätää laissa nimenomaisesti. Selvyyden ja johdonmukaisuuden vuoksi myös toimenpiteistä luopumista koskevaan päätökseen kohdistuva muutoksenhakukiello on perusteltua säilyttää. Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta siten katsoo, ettei pykälän 1 momenttia ole aiheellista kumota.

Pykälän 2 momentti voidaan sen sijaan ehdotetuin tavoin kumota. Momentissa tarkoitettuihin pysäköintivirhemaksua ja rengaslukkoa koskeviin päätöksiin voidaan lain 15 §:n mukaan vaatia oikaisua pysäköinninvalvojalta.

Valiokunta ehdottaa, että pykälään tehdään edellä mainitut tarkistukset. Myös lakiehdotuksen *johtolausetta* tulee tarkistaa.

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Lakivaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 109/2020 vp sisältyvät 1.—38. sekä 40. ja 41. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 109/2020 vp sisältyvän 39. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

tuomioistuinlain 4 ja 23 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuomioistuinlain (673/2016) 4 luvun 1 § sekä 23 luvun 6 §:n 1 ja 3 momentti ja 8 §, sellaisina kuin niistä ovat 23 luvun 6 §:n 3 momentti laissa 885/2018 ja 8 § laissa 209/2019, seuraavasti:

4 luku

Hallinto-oikeudet

1 §

Hallinto-oikeuden lainkäyttötehtävät

Hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee ne hallinto-oikeudelliset valitukset, hallintoriita-asiat ja muut asiat, jotka säädetään kuuluviksi sen toimivaltaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tai muussa laissa.

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

23 luku

Muutoksenhaku

6 §

Muutoksenhaku tuomarinkoulutuslautakunnan päätökseen

Tämän lain 18 luvun 2 §:ssä ja 6 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kokeiden arvosteluun saa vaatia oikaisua 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Muuhun tuomarinkoulutuslautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

8 §

Muutoksenhaku Tuomioistuinviraston päätökseen

Tuomioistuinviraston 19 a luvun nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Tuomioistuinviraston oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla viraston sijaintipaikan mukaan määräytyvään hallinto-oikeuteen. Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

tuomioistuinmaksulain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 11 § seuraavasti:

11 §

Maksua koskeva muutoksenhaku

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä virkamieheltä tai viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Muutoin oikaisuvaatimukseen sovelletaan, mitä hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä kysymyksessä olevan viranomaisen toimipaikka sijaitsee. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Edellä 7 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ratkaisuun ei kuitenkaan saa vaatia oikaisua eikä hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Haettaessa muutosta ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki

oikeudenkäynnistä työtuomioistuimessa annetun lain 37 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäynnistä työtuomioistuimessa annetun lain (646/1974) 37 a §, sellaisena kuin se on laissa 59/2001, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

37 a §

Käsiteltäessä 1 §:n 3 momentissa tarkoitettuja valitusasioita noudatetaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain (370/2007) 2 §:n 2 momentti seuraavasti:

2 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan myös niihin markkinaoikeudessa käsiteltäviin asioihin, joihin ei sovelleta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisestä annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisestä annetun lain (362/2009) 9 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 81/2013, seuraavasti:

9 §

Hyvitysvaatimuksen ratkaiseminen

Tuomioistuimen on ilmoitettava hyvityksen määräämistä koskevasta ratkaisustaan viipymättä Valtiokonttorille. Päätöksen tiedoksiannosta hallintolainkäyttöasiassa säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

turvatarkastuksista tuomioistuimissa annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan turvatarkastuksista tuomioistuimissa annetun lain (1121/1999) 1 §:n 1 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

1 §

Lain tarkoitus ja soveltamisala

Tuomioistuimessa voidaan järjestää turvatarkastuksia turvallisuudesta huolehtimiseksi, järjestyksen turvaamiseksi ja omaisuuden suojelemiseksi. Tätä lakia sovelletaan myös niissä viranomaisissa, jotka järjestävät suullisia käsittelyjä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) nojalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) 12 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 211/2019, seuraavasti:

12 §

Lautamiehen palkkio ja kustannusten korvaus

Lautamies, joka katsoo, että hän ei ole saanut 1 ja 2 momentin mukaista palkkiota tai korvausta, saa vaatia oikaisua asianomaisen käräjäoikeuden laamannilta. Jollei oikaisuvaatimusta ole tehty vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana suorituksen olisi pitänyt tapahtua, oikeus kyseisiin etuisuuksiin on menetetty. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Hallinto-oikeuden päätökseen ei kuitenkaan saa valittamalla hakea muutosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

oikeusapulain 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeusapulain (257/2002) 26 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 918/2015, seuraavasti:

26 §

Muutoksenhaku

Jos hallinto-oikeuden päätös koskee oikeusavun antamista asiassa, jota ei voida saattaa tuomioistuimen tutkittavaksi, tai asiassa, jota koskevasta päätöksestä valitetaan suoraan korkeimpaan hallinto-oikeuteen, oikeusapupäätökseen saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhaussa sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä annetun lain 4 ja 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä annetun lain (477/2016) 4 §:n 3 momentti ja 13 §:n 2 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

4 §

Sopimus oikeusapu- ja edunvalvontapalveluiden tuottamisesta

Sopimusta koskeva riita käsitellään hallintoriita-asiana hallinto-oikeudessa. Menettelystä hallintoriita-asiassa säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

13 §

Oikeusavustajan ratkaisuvallta

Johtava julkinen oikeusavustaja tekee päätöksen oikeusapulain 10 §:n 2 momentin mukaisen pyynnön esittämisestä rahalaitokselle. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain (715/2011) 26 §, sellaisena kuin se on laissa 914/2015, seuraavasti:

26 §

Muutoksenhaku maksupäätökseen

Oikeudenkäyntiavustajalautakunnan tekemään hakemusmaksua tai valvontamaksua koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

saamelaiskäräjistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 26 b §:n 2 momentti, 40 §:n 3 momentti ja 41 §,
sellaisina kuin niistä ovat 26 b §:n 2 momentti ja 40 §:n 3 momentti laissa 1279/2002, seuraavasti:

26 b §

Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Valituksen tekemiseen sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

40 §

Vaalien tulosta koskeva oikaisuvaatimus ja valitus

Saamelaiskäräjien hallituksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen viimeistään 14 päivänä siitä päivästä, jona asianomainen on saanut käräjien hallituksen päätöksen tiedoksi. Muutoksenhaussa noudatetaan muutoin, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

41 §

Valitus

Saamelaiskäräjien hallituksen ja lautakunnan sekä käräjien asettaman muun toimielimen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla saamelaiskäräjille, jollei tässä laissa tai muualla laissa toisin säädetä. Saamelaiskäräjien päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Muutoksenhausta säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 33 ja 34 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 33 § ja 34 §:n 3 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 33 § laissa 907/2015 ja 34 §:n 3 momentti laissa 495/2005, seuraavasti:

33 §

Muutoksenhaku

Jos maksuvelvollinen katsoo, että määrättäessä 34 §:n nojalla valtion maksuperustelaisissa (150/1992) tai kuntalaisissa (410/2015) tarkoitettua maksua on tapahtunut virhe, hän voi vaatia maksun oikaisua kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Oikaisuvaatimukseen sovelletaan muutoin, mitä hallintolaisissa (434/2003) säädetään.

Muutoksenhaussa muuhun päätökseen ja oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen 1 momentissa tarkoitettussa asiassa ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

Muutoksenhakuun asiassa, joka koskee oikeudenkäynnin julkisuutta, sovelletaan, mitä oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa annetussa laissa ja oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetussa laissa säädetään.

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

34 §

Maksut

Tiedon antamisesta 9 ja 11 §:n nojalla kopiona tai tulosteena peritään maksu, joka vastaa tiedon antamisesta viranomaiselle aiheutuvien kustannusten määrää, jollei tätä alhaisemmasta maksusta erikseen toisin säädetä tai kuntalain nojalla päätetä. Maksu määrätään ja peritään noudattaen, mitä kuntalain nojalla päätetään tai valtion maksuperustelain 7 §:n 2 momentissa tarkoitusta suoritteesta säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

13.

Laki

hallintolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hallintolain (434/2003) 12 §:n 3 momentti, 40 §:n 3 momentti, 49 b §:n 3 momentti ja 66 §, sellaisina kuin niistä ovat 40 §:n 3 momentti laissa 801/2015 ja 49 b §:n 3 momentti laissa 893/2015, seuraavasti:

12 §

Asiamies ja avustaja

Viranomaisen antamaan esiintymiskieltoa koskevaan päätökseen saa hakea erikseen muutosta valittamalla siltä viranomaiselta, jonka toimivaltaan asiassa annettavan ratkaisun muutoksenhaku kuuluu. Muutoksenhaussa sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Kieltoa koskeva muutoksenhaku ei estä asian käsittelyn jatkamista, ellei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

40 §

Suullinen todistelu

Todistajan esteellisyyteen sekä todistajan oikeuteen kieltäytyä todistamasta sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

49 b §

Oikaisuvaatimuksen tekeminen ja valituskielto

Haettaessa muutosta oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään, jollei muussa laissa toisin säädetä.

66 §

Hallintosopimusta koskeva riita

Hallintosopimusta koskeva riita käsitellään hallintoriita-asiana hallinto-oikeudessa. Menettelystä hallintoriita-asiassa säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnasta annetun lain 8 ja 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnasta annetun lain (1327/2014) 8 §:n 2 momentti ja 13 § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

8 §

Päätösvaltaisuus, äänestäminen ja esittely

Äänestykseen lautakunnassa sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään äänestämisestä.

13 §

Muutoksenhaku

Asian lautakunnassa vireille pannut saa vaatia lautakunnalta oikaisua puheenjohtajan päätökseen asian tutkimatta jättämisestä tai vaatimuksen hylkäämisestä. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Valitus tehdään kuitenkin sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä asian lautakunnassa vireille panneen asianosaisen vastapuolen kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka sijaitsee. Jos asiassa ei ole toimivaltaista hallinto-oikeutta edellä sanotun perusteella, valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Yhdenvertaisuuslain 20 §:n 3 momentissa tarkoitettu lautakunnan päätös samoin kuin tasa-arvolain 21 §:ssä tarkoitettu kielto- tai velvoitepäätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei lautakunta tai hallintotuomioistuin toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetun lain 31 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetun lain (1316/2006) 31 § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

31 §

Muutoksenhaku

Opintosuorituksen arviointia tai aikaisempien opintojen ja osaamisen hyväksi lukemista koskevaan oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Hallinto-oikeuden tässä laissa tarkoitetussa asiassa antamaan päätökseen ei saa kuitenkaan hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki

kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 20 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain (588/2004) 20 a §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 momentti laissa 932/2016 ja 2 momentti laissa 731/2014, seuraavasti:

20 a §

Muutoksenhaku

Päätökseen, jolla kansallinen turvallisuusviranomaisella on kieltäytynyt antamasta turvallisuusselvitystodistusta, ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei turvallisuusselvitystodistus ole edellytyksenä sellaisen viran tai tehtävän hoitoa varten, johon valittavalla on kansainvälisen tietoturvaluusvelvoitteen mukaan oltava turvallisuusselvitystodistus.

Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

17.

Laki

julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 15 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 904/2015, seuraavasti:

15 §

Tutkinnon suorittajan oikeussuoja

Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

18.

Laki

uhkasakkolain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan uhkasakkolain (1113/1990) 24 §, sellaisena kuin se on laissa 894/2015, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

24 §

Muutoksenhaku

Päätökseen, jolla viranomainen ei ole hyväksynyt vaatimusta asian uudelleen käsittelemisestä 12 §:n 2 momentin mukaisesti, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Haettaessa muutosta uhkasakon asettamista sekä teettämisen- tai keskeyttämisen asettamista koskevaan päätökseen sovelletaan, mitä muutoksenhausta päävelvoitteen määräämistä koskevaan päätökseen säädetään.

Haettaessa muutosta uhkasakon maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämisen- tai keskeyttämisen täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen toimivaltainen hallintotuomioistuimen ja asiantuntijajäsenten osallistuminen asioiden käsittelyyn määräytyvät päävelvoitteen perusteella.

Muutoin muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

19.

Laki

pakkokeinolain 10 luvun 64 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan pakkokeinolain (806/2011) 10 luvun 64 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 913/2015, sekä
muutetaan 10 luvun 64 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 913/2015, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

10 luku

Salaiset pakkokeinot

64 §

Korvaukset teleyrityksille

Päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Hallinto-oikeuden on varattava Liikenne- ja viestintävirastolle tilaisuus tulla kuulluksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

20.

Laki

vankeuslain 20 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vankeuslain (767/2005) 20 luvun 6 §, sellaisena kuin se on laissa 393/2015, ja
muutetaan 20 luvun 4 §, sellaisena kuin se on laeissa 393/2015 ja 819/2019, seuraavasti:

20 luku

Muutoksenhaku

4 §

Valitus hallintotuomioistuimeen

Valitus hallinto-oikeuteen on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus aluejohtajan päätöksestä tehdään siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä päätös on tehty.

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön ja täytäntöönpanojohtajan päätöksestä valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeuteen.

Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

21.

Laki

yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain (400/2015) 90 § ja *muutetaan* 88 § seuraavasti:

88 §

Valitus hallintotuomioistuimeen

Valitus hallinto-oikeuteen on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus aluejohtajan oikaisuvaatimuksen johdosta antamasta päätöksestä tehdään siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä päätös on tehty. Täytäntöönpanojohtajan päätöksestä valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeuteen.

Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

22.

Laki

yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpanosta annetun lain 35 ja 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpanosta annetun lain (801/2017) 35 §:n 1 momentin johdantokappale ja 6 kohta ja 37 § seuraavasti:

35 §

Muutoksenhaku

Valvottava saa vaatia oikaisua Rikosseuraamuslaitoksen päätökseen, joka koskee:

6) muuta tämän lain nojalla tehtyä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:ssä tarkoitettua ratkaisua, ellei muutoksenhakua ole tämän lain 36 §:n nojalla kielletty.

37 §

Valitus hallintotuomioistuimeen

Valitus hallinto-oikeuteen on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus aluejohtajan oikaisuvaatimuksen johdosta antamasta päätöksestä tehdään siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä päätös on tehty. Täytäntöönpanojohtajan päätöksestä valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeuteen.

Valituksen käsittelyyn sovelletaan, mitä yhdyskuntaseuramusten täytäntöönpanosta annetun lain 89, 91 ja 92 §:ssä säädetään. Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

23.

Laki

Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annetun lain 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annetun lain (326/1963) 26 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 988/2014, seuraavasti:

26 §

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö kuulee tuomittua ennen kuin se päättää suostumisestaan 5, 9 a, 10 tai 17 §:ssä tarkoitettuun pyyntöön. Kuulemiseen sovelletaan, mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään asianosaisen kuulemisesta. Päätöksen tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

24.

Laki

kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain (21/1987) 24 §, sellaisena kuin se on laissa 919/2015, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

24 §

Oikeusministeriön päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

25.

Laki

tuomittujen siirtoa Euroopan unionissa koskevan puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetun lain 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tuomittujen siirtoa Euroopan unionissa koskevan puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetun lain (1169/2011) 19 § seuraavasti:

19 §

Muutoksenhaku

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön tai oikeusministeriön päätöksestä saa valittaa Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta. Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Haettaessa muutosta 5 §:ssä tarkoitettuun käräjäoikeuden päätökseen sovelletaan, mitä pakkokeinolaissa säädetään muutoksenhausta vangitsemis- ja matkustuskieltoasiassa annettuun tuomioistuimen päätökseen.

Muutosta 7 §:ssä tarkoitettuun käräjäoikeuden päätökseen haetaan hovioikeudelta valittamalla. Muutoksenhaussa sovelletaan, mitä oikeudenkäymiskaassa säädetään muutoksenhausta käräjäoikeuden ratkaisuun.

Käräjäoikeuden 13 §:ssä tarkoitettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan oikeuteen. Muutoksenhaussa sovelletaan, mitä rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetussa laissa säädetään muutoksenhausta luovuttamisasiassa tehtyyn käräjäoikeuden ratkaisuun.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

26.

Laki

valvontatoimenpiteitä ja vaihtoehtoisia seuraamuksia Euroopan unionissa koskevan puitepäättöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäättöksen soveltamisesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valvontatoimenpiteitä ja vaihtoehtoisia seuraamuksia Euroopan unionissa koskevan puitepäättöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäättöksen soveltamisesta annetun lain (1170/2011) 14 § seuraavasti:

14 §

Muutoksenhaku

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön tekemästä päätöksestä saa valittaa Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta. Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tässä laissa tarkoitettuun käräjäoikeuden ratkaisuun haetaan muutosta hovioikeudelta valittamalla noudattaen, mitä oikeudenkäymiskaassa säädetään muutoksenhausta käräjäoikeuden ratkaisuun.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

27.

Laki

viittomakielilain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan viittomakielilain (359/2015) 4 §:n 2 momentti seuraavasti:

4 §

Viittomakieltä käyttävän kielelliset oikeudet

Oikeudesta käyttää viittomakieltä tai viranomaisen järjestämästä tulkitsemisesta ja kääntämisestä säädetään hallintolaissa (434/2003), oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019), esitutkintalaissa (805/2011), oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetussa laissa (689/1997), sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000), potilaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (785/1992), ulosottokaareissa (705/2007), vankeuslaissa (767/2005), tutkintavankeuslaissa (768/2005), poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetussa laissa (841/2006) sekä muussa eri hallinnonaloja koskevassa lainsäädännössä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

28.

Laki

tietosuojalain 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tietosuojalain (1050/2018) 25 §:n 2 momentti ja
muutetaan 25 §:n 1 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

25 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

29.

Laki

henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain 58 ja 59 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain (1054/2018) 58 §:n 2 momentti ja 59 §:n 2 momentti sekä
muutetaan 59 §:n otsikko ja 1 momentti seuraavasti:

59 §

Muutoksenhaku tietosuojavaltuutetun päätökseen

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

30.

Laki

kokoontumislain 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kokoontumislain (530/1999) 28 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 902/2015, sekä
muutetaan 28 §:n otsikko ja 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 902/2015, seuraavasti:

28 §

Muutoksenhaku poliisin päätökseen

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

31.

Laki

puoluelain 9 e §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan puoluelain (10/1969) 9 e §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1688/2015, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

9 e §

Valvonta

Valtiontalouden tarkastusvirasto voi sakon uhalla velvoittaa valvottavan täyttämään velvollisuutensa, jos asiakirjoja tai tietoja ei ole viraston kehotuksesta huolimatta toimitettu, korjattu tai täydennetty tai niiden oikeellisuutta ja riittävyttä selvitetty ja laiminlyönti on kokonaisuutena arvioiden olennainen. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain (676/2000) 15 §:ssä tarkoitettu uhkasakkolautakunta. Muutoksenhausta uhkasakon asettamista tai maksettavaksi tuomitsemista koskevaan päätökseen säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Haettaessa muutosta ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

32.

Laki

ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain (273/2009) 10 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1689/2015, seuraavasti:

10 §

Valtiontalouden tarkastusviraston valvontatehtävät

Jos ilmoitusvelvollinen ei valtiontalouden tarkastusviraston kehotuksesta huolimatta tee tässä laissa säädettyä ilmoitusta taikka jos ilmoitus havaitaan olennaisilta kohdiltaan ilmeisen virheelliseksi tai puutteelliseksi, valtiontalouden tarkastusvirasto voi velvoittaa ilmoitusvelvollisen sakon uhalla tekemään ilmoituksen taikka korjaamaan virheen tai puutteen. Uhkasakon tuomitsee valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain (676/2000) 15 §:ssä tarkoitettu uhkasakkolautakunta.

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

kunta. Muutoksenhausta uhkasakon asettamista tai maksettavaksi tuomitsemista koskevaan päätökseen säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Haettaessa muutosta ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

33.

Laki

sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain (460/2003) 17 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 906/2015, seuraavasti:

17 §

Verkkoviestin tunnistamistietojen luovuttaminen

Edellä 4 momentissa tarkoitettuun poliisin päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

34.

Laki

valmiuslain 130 ja 131 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valmiuslain (1552/2011) 130 §:n 2 momentti ja 131 § seuraavasti:

130 §

Muutoksenhaku

Muutoin muutoksenhaussa sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Hallintopäätöstä on kuitenkin noudatettava heti valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

131 §

Oikaisuvaatimus tieliikenteen polttonesteen säännöstelyssä

Poliisilaitoksen liikenteen polttoaineyksikön 71 §:n 3 momentin nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Muutoin oikaisuvaatimukseen sovelletaan, mitä hallintolaissa säädetään. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa. Hallinto-oikeuden asiassa antamaan päätökseen ei saa kuitenkaan hakea valittamalla muutosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

35.

Laki

talous- ja velkaneuvonnasta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan talous- ja velkaneuvonnasta annetun lain (813/2017) 5 §:n 3 momentti seuraavasti:

5 §

Sopimus talous- ja velkaneuvontapalveluiden tuottamisesta

Sopimusta koskeva riita käsitellään hallintoriita-asiaina hallinto-oikeudessa. Menettelystä hallintoriita-asiassa säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

36.

Laki

perintökaaren 5 luvun 2 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan perintökaaren (40/1965) 5 luvun 2 a §, sellaisena kuin se on laissa 912/2015, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

5 luku

Valtion oikeudesta perintöön

2 a §

Edellä 2 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

37.

Laki

adoptiolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan adoptiolain (22/2012) 29 §:n 2 momentti, 36 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 37 §:n 2 momentti, 50 § ja 93 §:n 4 momentti seuraavasti:

29 §

Adoptioneuvonnan keskeyttäminen

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

36 §

Muutoksenhaku, viivästyskorko ja ulosotto

Palvelumaksua tai kulukorvausta koskevaan palvelunantajan viranhaltijan tai työntekijän päätökseen saa vaatia oikaisua palvelunantajalta. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Palvelumaksu, kulukorvaus ja niille perittävä viivästyskorko ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

37 §

Kieltäytyminen kansainvälisen adoptiopalvelun antamisesta

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

50 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

93 §

Oikeus tietojen saamiseen

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

38.

Laki

ylikuormamaksusta annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ylikuormamaksusta annetun lain (51/1982) 15 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 915/2015, seuraavasti:

15 §

Muutoksenhaku ja täytäntöönpano

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

39.

Laki

pysäköinninvalvonnasta annetun lain 14 ja 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan pysäköinninvalvonnasta annetun lain (727/2011) 14 §:n 2 momentti ja *muutetaan* 16 § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

16 §

Valitus

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Valitus ei kuitenkaan estä päätöksen täytäntöönpanoa, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 .

40.

Laki

luottotietolain 41 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottotietolain (527/2007) 41 §, sellaisena kuin se on laissa 908/2015, seuraavasti:

41 §

Muutoksenhaku tietosuojavaltuutetun päätökseen

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 .

41.

Laki

eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain 20 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain (853/2016) 20 §:n 3 momentti sekä
muutetaan 20 §:n 1 ja 2 momentti seuraavasti:

20 §

Muutoksenhaku aluehallintoviraston päätökseen

Muuhun aluehallintoviraston päätökseen kuin sen 17 ja 18 §:n nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2020 vp

Helsingissä 4.11.2020

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Leena Meri ps
varapuheenjohtaja Sandra Bergqvist r
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd
jäsen Hanna Huttunen kesk
jäsen Saara Hyrkkö vihr
jäsen Pihla Keto-Huovinen kok
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Antero Laukkanen kd
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Jouni Ovaska kesk
jäsen Mirka Soinikoski vihr
jäsen Sebastian Tynkkynen ps
jäsen Paula Werning sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Tuokila